

Bijsturen mogelijk maken

Themabijeenkomst

Aanleiding

Aanleiding

Kernpunten &

Aanbevelingen

Venlose begroting

Inzicht elders

- Concrete vragen vanuit de raad:
 - Grote omvang budgetten, informatie om amendementen in te dienen.
- Onderwerp: begrotingdocument gemeente Venlo.
 - P&C documenten bevat meer, o.a.:
 - Kadernota,
 - Meetbaar Venlo.

Onderzoeksvraag

Aanleiding

Kernpunten &

Aanbevelingen

Venlose begroting

Inzicht elders

- Wat kunnen we leren als we de opzet en detaillering van de begroting van Venlo vergelijken met die van andere gemeenten?
- Formeel:
 - Welke relevante verschillen zijn er af te leiden uit een *vergelijking van de opzet en detaillering van de begroting van Venlo met andere gemeenten*, en wat valt daar uit te leren voor de kaderstellende en controlerende rol van de raad?

Kernpunten en aanbevelingen

Kernpunten

Aanleiding

Kernpunten &

Aanbevelingen

Venlose begroting

Inzicht elders

- Begroting voldoet grotendeels aan de wettelijke eisen.
 - Op punten niet, komen verderop terug.
- Financiële verordening is verouderd.
 - Inmiddels heeft u een nieuwe verordening vastgesteld.
 - Geldt ook voor aantal beleidsnota's die ook geen herzieningstermijnen kennen.
 - Geen centrale plaats waar financiële beleidsdocumenten te vinden zijn.
- Detaillering begroting en autorisatieniveau passen niet goed bij elkaar.
 - Is in nieuwe financiële verordening opgelost (programmaliijn-niveau).

Aanbevelingen voor raad en college

Aanleiding

Kernpunten &

Aanbevelingen

Venlose begroting

Inzicht elders

- Autorisatieniveau op programmalijs niveau vaststellen.
 - Is in financiële verordening geregeld.
- Agendeer debat over gewenste mate van detaillering en presentatie van de begroting gericht op meer inzichtelijk maken, t.b.v. begroting 2025 en verder.
- Daarnaast praktische aanbevelingen voor het college
 - Inmiddels heeft het college op dit punt een toezegging gedaan.

Detailering van de Venlose begroting

Sturingsmogelijkheden

Aanleiding
 Kernpunten &
 Aanbevelingen
 Venlose begroting
 Inzicht elders

- Raad voor het openbaar bestuur:
 - Beleidsvrijheid verschilt per cluster taken (2019, p. 56):

Cluster taken	Indicatieve score (1-10)
Inkomen en participatie	2
Bestuur en algemene ondersteuning	2
Jeugd	3
Educatie	3
Samenkracht en burgerparticipatie	3
Maatschappelijke ondersteuning	4
Openbare orde en veiligheid	4
Volksgezondheid	4
Riolering en reiniging	5
Infrastructuur en gebiedsontwikkeling	8
Onroerende zaak belastingen	8
Overige eigen middelen	8
Cultuur en ontspanning	9

Wettelijke eisen: vergelijkende cijfers

Aanleiding
 Kernpunten &
 Aanbevelingen
 Venlose begroting
 Inzicht elders

- Begroting *moet* vergelijkende cijfers bevatten (art. 19 BBV).
 - Voorbeeld Roermond: programma Zorgzame gemeente.

Financiële vertaling programma Begroting Roermond, 2023, p. 39

Wat mag het kosten (bedragen x € 1.000)	Rekening 2021	MJB 2022	MJB 2023	MJB 2024	MJB 2025	MJB 2026
Lasten	99.396	106.272	101.094	94.160	93.454	92.983
Baten	-34.642	-31.075	-30.394	-30.155	-30.129	-30.133
Geraamd saldo van baten en lasten	64.754	75.197	70.700	64.005	63.325	62.850
Storting in reserves	16.998	20.486	0	0	0	0
Onttrekking uit reserves	-11.891	-25.614	-164	-44	0	0
Geraamd resultaat	69.861	70.069	70.536	63.960	63.325	62.850

- P.m. vermelden samenwerkingspartners en inzicht in taakvelden.

Wettelijke eisen: vergelijkende cijfers

- Aanleiding
- Kernpunten & Aanbevelingen
- Venlose begroting
- Inzicht elders

- Begroting *moet* vergelijkende cijfers bevatten (art. 19 BBV).
 - Voorbeeld Roermond: programma Zorgzame gemeente.

Kapstok voor vragen voor de Raad

Financiële vertaling programma Begroting Roermond, 2023, p. 39

Wat mag het kosten (bedragen x € 1.000)	Rekening 2021	MJB 2021	MJB 2023	MJB 2024	MJB 2025	MJB 2026
Lasten	99.396	106.272	101.094	94.160	93.454	92.983
Baten	-34.642	-31.075	-30.394	-30.155	-30.129	-30.133
Geraamd saldo van baten en lasten	64.754	75.197	70.700	64.005	63.325	62.850
Storting in reserves	16.998	20.486	0	0	0	0
Onttrekking uit reserves	-11.891	-25.614	-164	-44	0	0
Geraamd resultaat	69.861	70.069	70.536	63.960	63.325	62.850

- P.m. vermelden samenwerkingspartners en inzicht in taakvelden.

Aansprekend begrippenkader

Aanleiding
 Kernpunten &
 Aanbevelingen
 Venlose begroting
 Inzicht elders

- Venlo, begroting 2023, p. 20.
 - Programma Gezond en Vitaal.

Venlo 2023, p. 20

Middelen per Programmalijn inclusief mutaties reserves

Gezond en Vitaal

Subtotaal Gezond en Vitaal

Ontplooiing

Subtotaal Ontplooiing

Meedoen

Subtotaal Meedoen

Zelfredzaamheid

Subtotaal Zelfredzaamheid

Totaal saldo Programma

- Roermond, begroting 2023, p. 29.
 - Programma Zorgzame gemeente.

Roermond, 2023, p. 29

Producten:

Onder het programma "Zorgzame gemeente" brengen wij de volgende producten samen:

- Informatie, advies en toeleiding
- Maatschappelijke ondersteuning
- Jeugdzorg
- Arbeidsmarkt en participatie
- Armoede, Inkomensregelingen en schuldhulpverlening
- Preventie en Gezondheid

Financiële toelichting

Aanleiding
 Kernpunten &
 Aanbevelingen
 Venlose begroting
 Inzicht elders

- Begroting Venlo, 2023, p. 38.

Middelen per Programmalijn inclusief mutaties reserves	Baten / Lasten	2023	2024	2025	2026
Meedoen	Baten	45.017	45.438	45.608	45.790
	Lasten	94.268	92.621	91.475	90.076
Totaal saldo Programmalijn		-49.251	-47.183	-45.867	-44.285

Begrotingsvoorstellen 2023-2026 Programmalijn Meedoen	2023	2024	2025	2026
Noodzaak en ambitie Inkomensondersteuning	-2.827	-2.330	-1.010	
Het Venlo-Fonds	-1.800			
Buurten met talent	-602	-150		
Gemeenschapsaccommodaties	-426	-276	-276	-276
Armoedebeleid	-384	-485	-485	-485
Re-integratie	-225	-450	-450	
Subsidie Kinderboerderij Hagerhof	-125			
WSW	973	352	352	352
Overige voorstellen < €0,1 miljoen	-105	-5	-4	-4
Totaal programmalijn Meedoen	-5.520	-3.344	-1.873	-413

- Kanttekeningen:
 - Wat betekenen mintekens?
 - Toelichting alleen op wijzigingen, hoe verhoudt dat zich tot reguliere uitgaven?
 - Door elkaar lopen van meer en minder stuurbare baten en lasten.
 - Reserves staan niet apart benoemd.

Investeringsen

Aanleiding

Kernpunten &

Aanbevelingen

Venlose begroting

Inzicht elders

- Venlo werkt met kapitaallastenplafond om investeringsuitgaven te beheersen.
 - Onderbouwing daarvan ontbreekt.
 - Raad autoriseert dat plafond niet, terwijl het wel leidend is.
 - Begrotingsinformatie geeft weinig zicht op geplande voortgang. investeringen, autorisatie van totaal krediet past weer wel.
 - Projectenrapportages geven op andere momenten wel meer inzicht (probleem: integrale afweging).

Naam	E/M*	Krediet		Voorportaal			Kapitaallasten			
		2022	2023	2024	2025	2026	2023	2024	2025	2026
4. Welvarend Venlo										
BV Deelnemingen GP	E	-40					-1	-1	-1	-1
Campus Zuid	E		450					14	14	14
Campusontwikkeling	E	-4.920			4.900					
Gebiedsontwikkeling Venlo Noord	M		500					21	35	34
Totaal 4. Welvarend Venlo		-4.960	950		4.900		-1	33	47	46

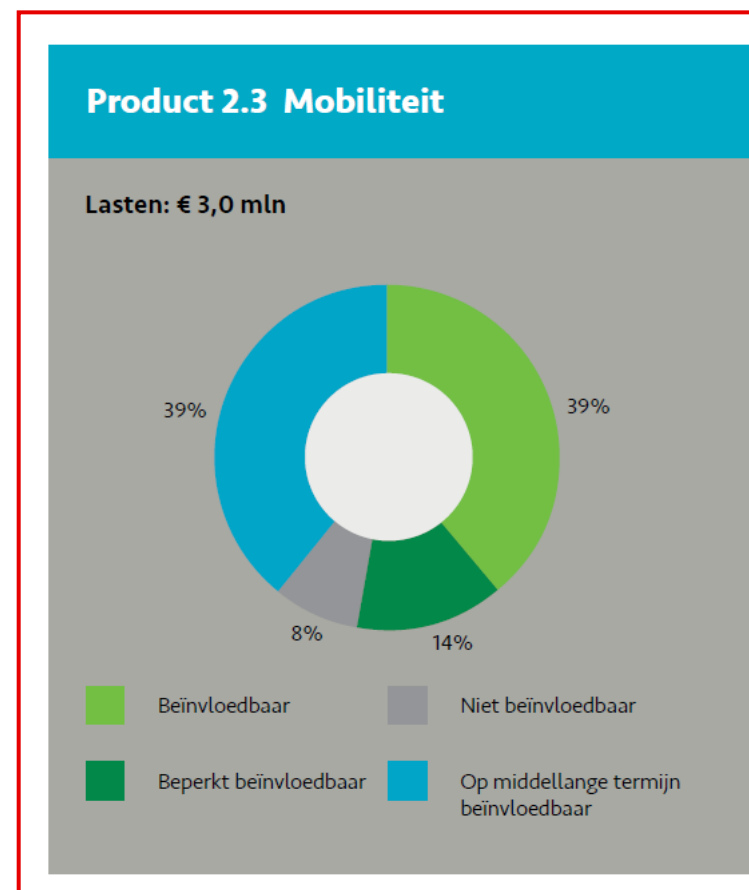
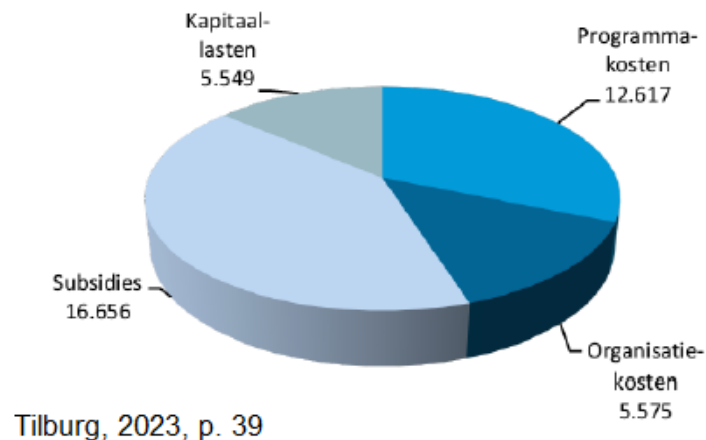
Financieel inzicht elders

Inzicht in typen en stuurbaarheid van uitgaven

Aanleiding
 Kernpunten &
 Aanbevelingen
 Venlose begroting
 Inzicht elders

- Tilburg, 2023, p. 39.
 - Onderscheid organisatiekosten en beleidsinhoudelijke middelen.
- Zaanstad, 2023, p. 43.
 - Onderscheid op basis van beïnvloedbaarheid.

Inzicht naar kostensoorten

Aanleiding

Kernpunten &

Aanbevelingen

Venlose begroting

Inzicht elders

- Een klassieke bedrijfseconomische benadering (zoals in het bedrijfsleven) helpt soms ook.
- Eindhoven, 2023, p. 172:

Lasten	2022	2023	Baten	2022	2023
Personeelslasten	208.862	226.269	Uitkering uit gemeentefonds	-524.862	-578.404
Kapitaallasten	45.380	50.873	Overige rijksbijdragen	-144.912	-138.334
Goederen en diensten	221.203	253.726	Belastingen en heffingen	-167.393	-171.893
Subsidies en overdrachten	456.637	464.321	Goederen en diensten	-119.309	-99.002
Overig	29.465	7.809	Overige overdrachten	-8.019	-8.127
Toevoegingen voorzieningen	11.561	12.536	Overig	-4.512	-5.695
Toevoeging reserves	32.062	73.100	Onttrekking reserves	-36.163	-87.179
Totaal	1.005.170	1.088.634	Totaal	-1.005.170	-1.088.634

Incidentele baten en lasten

Aanleiding
 Kernpunten &
 Aanbevelingen
 Venlose begroting
 Inzicht elders

- Een begroting blijft een raming die nooit uitkomt.
- Wat wél lijkt te veranderen is dat er veel meer dan in het verleden eenmalig geld naar gemeenten toe gaat (energietoelage, volkshuisvesting).
- Inzicht in eenmalig geld (incidenteel) helpt om te doorgronden of de gemeente daar zelf geld bij moet leggen en helpt om het 'normale' niveau van de begroting in beeld te houden.

6.5 STRUCTUREEL EVENWICHT			
RECAPITULATIE BEGROTINGSEVENWICHT	Begroting 2023		
	Totaal	waarvan: incidenteel	waarvan: structureel
BATEN PROGRAMMA'S			
0 BESTUUR EN ONDERSTEUNING	1.276	-	1.276
1 VEILIGHEID	1.178	-	1.178
2 VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	4.228	-	4.228
3 ECONOMIE	5.869	3.334	2.535
4 ONDERWIJS	4.461	439	4.022
5 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	7.898	-	7.898
6 SOCIAAL DOMEIN	57.740	-	57.740
7 VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	28.342	-	28.342
8 VOLKSHUISV., RUIMT.ORDENING EN STED.VERNIEUWING	2.198	92	2.106
TOTAAL BATEN PROGRAMMA'S	113.190	3.865	109.325
LASTEN PROGRAMMA'S			
0 BESTUUR EN ONDERSTEUNING	7.109	-	7.109
1 VEILIGHEID	14.211	-	14.211
2 VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	28.838	-	28.838
3 ECONOMIE	11.733	3.334	8.399
4 ONDERWIJS	12.855	439	12.416
5 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	36.742	152	36.590
6 SOCIAAL DOMEIN	179.787	600	179.187
7 VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	27.541	300	27.241
8 VOLKSHUISV., RUIMT.ORDENING EN STED.VERNIEUWING	8.145	1.092	7.053
TOTAAL LASTEN PROGRAMMA'S	326.961	5.917	321.044
SALDO VAN BATEN EN LASTEN PROGRAMMA'S	-213.771	-2.052	-211.719

Sittard Geleen, 2023, p. 234.

Contact: johan.dekruif@vreb.nl

REKENKAMER VENLO

Literatuur

Raad voor het Openbaar Bestuur. (2019). *Beleidsvrijheid geduid. Beleidsvrijheid bij decentrale taken: een nadere uitwerking ten behoeve van de vormgeving van de financiële verhoudingen*. https://www.raadopenbaarbestuur.nl/binaries/raad-openbaar-bestuur/documenten/publicaties/2019/03/14/advies-beleidsvrijheid-geduid/Beleidsvrijheid_geduid_Adviesrapport_201903.pdf